

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
12. sz. Ide intézendő a lap szel-
lem részét érdeklő minden köz-
lemény és levelezés.

B lyegtelen levelet nem fo-
gadunk el.
Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 ft
Fél évre 2 ft
Negyedévre 1 ft
Ez-es szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Ujváros-utca 8.
szám alatt (Tóthy-féle házban)
R Vozáry Gyula tanárnál. — Ide
intézendők a kiadóhivatalt illető
előfizetés, hirdetés, nyiltér
és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitor tér-
fogata 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala Rimaszombat Ujváros-utca Tóthy-féle házban, nem különben minden hazai postahivatal.
Az előfizetés legezelszerűbben posta-utalvány uján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A magyar nyelv barátaihoz.

Vegyes ajku vidék közelében élünk, külön-
féle nyelvet beszélünk. Így nem esuda, ha vár-
megyénknek még tősgyökeres magyarságu helyein
is keveredik idegenszerűség beszédünkbe. Kézd-
jük felejteni jó magyar kifejezéseinket, hova-to-
vább nagyobb befolyást gyakorol uri népünkre
is az idegen nyelvnek, itten körül, a németnek
és tőtnak nagybárra romboló hatása. Fájdalom,
több hatást gyakorol reánk nyelvi tekintetben az
idegen, mint mi az idegenre.

Ma már csak úgy hemzseg a teméntelen
idegen kifejezés olyan magyar embernek a be-
szédében és írásában is, a ki a magyaron kívül
egyéb nyelven nem is tud beszélni.

Hogy egynehány példát hozzak föl, megem-
lítek néhány esetet.

Ma már közönségsé kezd válni nálunk ez
a németesség egyszerű ember szájában is: „az
lett elhatározva, ki lett nevezve,” ezek helyett:
„azt határozták el, neveztek ki.” S több efféle
czudar germanismust is emlegetünk.

Manapság így a divat beszélni: „Daczára
annak, hogy májusban sok eső járt, mégis szá-
raz némely helyen a föld.” Vagy így: „Daczára
a sok májusi esőnek, mégis száraz némely helyen
a föld.” Holott ezt a mi édes honi nyelvünk igen
szépen s röviden tudja mondani ekként: „Habár
májusban sok eső járt, mégis stb.”

Még megérjük néhány év múlva, hogy a
cselédtlől is így kérünk majd vizet: „Adassék ál-
talad nekem egy pohár vizet.” Persze, mert a szen-
vedő alak gyakori használata kiküszöböli a mi jó
egyszerű mondásunkat: „Adj nekem egy pohár
vizet.” Sajgó szívvel említem meg, hogy efféle
beszédmódot ma már sokszor hallottam csak ma-
gyarul tudóktól is.

Azt természetesen szintén nem lehet meg-
akadályozni, hogy a mire van jó magyar kifeje-
zésünk, ne helyettesítsük tőt szóval. Igen sokszor
sértőleg hat a fülembe ez: „Tedd félre azt a szé-
ket, ne zavarjálj onn ott!” Én istenem, hát
már oda jutottunk, hogy töröl pattant magyar-
jaink is így beszélnek, habár van nekünk ama
koros szó helyébe használható mondásunk, így
ezek: „ne látatlankodjék ott, ne legyen utba,
ne legyen akadályul, ne zavarjon bennünket” stb.

TÁRCSA.

Laptöltelék.

I.

— Még ilyet sem ettem, mióta a csütörtöki „Moni-
teur” konyhájáról élek! Hát már efféle „moslékra” is
fanyalodunk?! Nem elég, hogy az a pornograph, akarom
mondani forgó-gróf valóságos assa foetida még
ez is?

Már hogy Lueffnél vagy Huppertnél szerzi be valaki
illatszerait, kisebb gondom is nagyobb annál; de lássa
Gombos András uram, nem kell elbirtelenkedni a dol-
got. Nem a név, a cím határoz, mely gyakran bizarr,
mit sem mond, bár hozzá sokszor, sőt rendesen bizo-
nyos képzeteket szoktunk kötni. Így: minap mutattak be
nekem egy Erős Bendegúz nevű urat, egy vanyiga, apró
emberkét, kit bizony épen nem mondhatnánk sem erős-
nek, sem keresztnevéből nem volt benne semmi, a ma-
gyar typustól pedig messze elütött. Ellenben ismerek egy
Szmrk Arzén nevű igen derék férfit, egy marczona
athletát, kinek vezeték nevét ritka magyar ember tudta
kimondani, miért is — helyesen — „Szemeré”-re változ-
tatta s Arzénből lett Árpád. Hányank a ezime lucus a
non lucendo no de ne firtassuk tovább, mert
valamerre még az elevenére tapinthatnánk. Jöjjünk inkább
tisztába, mit talál föl a „G. K.” e cím alatt? Erre bi-
zony bajos egyenes feleletet adni, mert látnunk kell előbb,
mi a rendes „menü”?

Magyar konyhához illőn találják ki először is a
levest (vezérezik.) Nagyon tápláló egy étel, mert a jó
marhahús protein anyagát foglalja magában. Még a be-
tegeknek (társadalom) is használ — néha. Igaz, hogy gyak-
ran „rossz húst vágnak,” ilyenkor persze a leves sem
lehet „olajos”; máskor meg a szakácsné „elszózza” . . .
no de megessék az akármely háznál, ha a gazdasz-

Azt lehet érteni, hogy magyarul nem tudók
rosszul beszélnek és fogalmaznak, de azt, hogy
tisztán magyar gondolkodásu, érzésű s csak ma-
gyarul tudó ember követi beszédében, utánozza
szavával az előbbieket, nem helyeselhetjük. S az
utánzás aztán úgy meggyökereszik a magyar be-
szédben is, hogy később száz iskola sem képes
kiirtani a gyomot szép magyar nyelvünk díszes
kertéből. Efféle gyom, burján és giz-gaz pedig a
sok szép és magyaros szólásmód mellett ma —
fájdalom! — már ugyancsak elharapódzott s félő,
hogy ez utóbbiakon amazok felül találjanak kereked-
ni, ha nem vigyázunk. A baj ellen küzdeni a
vidéki sajtónak is kötelessége. Épen azért tiszte-
lettel és bizalommal szólunk édes hazánk nyelv-
nek igaz barátaihoz, vegyék fontolóra a mondot-
takat, s törekedjünk a magunk körében oda hatni,
hogy teljes erővel irtsuk a gyomot, minden áron
ápoljuk nyelvünk szép virágait.

Tegyük olykor beszélgetés tárgyává egy és
más, kifogás alá eső kifejezésünket, jusson eszünk-
be: egy és más koros szólásunkat — ne tagad-
juk, sok van már — miként mondaná ki meg
nem vesztegetett nyelvérzékű magyar ember?
Gyűjtögessük hangya szorgalommal magyar né-
pünk jeles szólásait, törőlmetszett kifejezéseit.
Néhamaján írjunk vagy irassunk megvénk egyes
vidékének tájnyelvén egy kis elmefuttatást bár-
melyik vidéki lapunkba. Kisértsük meg például
padári, perjesei ember, asszony párbeszédét, a
népet jellemző, de tájnyelven írt érdekes adomát,
tréfát ellesni s közölni valamelyik vidéki lapunk
tárcza- vagy esarnokrovatában. Ezzel tüzetesebben
ösmertetnénk népünk helyesirányu gondolkodás-
módját, képekben, fordulatokban gazdag nyelvét,
melyben (tapasztalásból szólok) annyi baj és erő
nyilatkozik, amennyi csak hasznára válik egy
Jókai, egy Mikszáth stílusának, sőt az efféle
fordulatok, régi vonatkozások ügyes felhasználása
teszi egyebek közt az említett jeles írókat nép-
szerűekké. E téren igazán sokat, nagyon sokat
tehetnének lelkeseink, tanítóink, jegyzőink s más
honoratorok, a kik a néppel érintkeznek.

Ha egyebet nem tennének, legalább annyira
terjedne ki az élet bajai, gondoljai mellett figyelme
a nép hivatott vezetőinek, hogy a népuél talál-
ható érdekes kifejezéseket üres óráikban egy-egy

szony majd meg „elázik” benne a tészta, ki-
vált ha a gazda „Gömöriben” nem hallja a déli harang-
szót, vagy a vendég találáskor érkezik. Ily esetben elnézők
lehetünk, mert van több fogás is s egyszerűen azt mond-
juk: „a leves nem barátom.”

Jön aztán az „assétli” (Szemle.) Jön, a mikor jön,
esakhogy nagyon ritkán adják, legfőlegb ünnepies alka-
lommal, vagy ha a piacon megakad egy-egy gourmand-
cikk. Ebből kivehetjük részünket. — Következik a
„marhahús” (közgazdasági) olykor „párolva.” Sokan nagy
sulyt fektetnek rá, mert azt tartják: „húsból lesz hús”
(hát az ökör husa miből lesz?), de nem kell feledni, hogy
nitrogén-tartalma ott uszált már a levesben; mások —
főleg a nők — egykedvűen tovább adják a talát érintet-
lenül. Miféle „mártás” és „garnirung” van hozzá? nem
közömbös. Ott a vonal alatt keressük. Biz’ az majd valami-
féle édeskes-savanykás, befőttes-kifőttes, majd pikáns torna
vagy mustár vagy „hagymás-szósz” izlés szerint, majd
parádios-mártás, mi a leggyakoribb nálunk. A „gar-
nirungot” illetőleg, az évadtól függ, valljon rizs, gomba,
zöld hagyma, retek stb. köríti a húst.

Igy következik a „töltött káposzta” rendszerint ser-
tészus „auflággal,” vagy a nélkül (közgazdasági, társad-
almi.) A káposztalevelet kibontva félretesszük vagy föl-
apritjuk — kinek hogy tetszik — de a tartalmát a
magyar gyomor el nem engedi. Az igaz, hogy néha
„podlupka” helyettesíti no de se baj, így tavasz-
szal már üresek a káposztás hordók, a Rima mellékén
pedig csak most íltetik a „részét.”

A „menü” java része csak most jön: a „sültek.”
Ez egy vidéki lapnak „lényege.” A sültek, mondom, mert
régebben afféle „fachirozott” alakban kerültek az asztalra,
most már három fogásra osztva, válogathatunk bennök.
Rántott csirke, kappan, liba, kaesa, sokszor igen kövér . . .
s mit tudom én, még miféle szárnyas és szárnyatlan
peesenye kerül ki belőlük. Azt tudom, hogy néha erős
„böftek” is fordul elő.

kis papirosra följegyezgetnék, egy-egy példával
illusztrálva s arra ráérő, azzal örömet foglalkozó
embernek adnák át feldolgozás végett.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy efféle köz-
lemények vagy közletések is nagy hasznára vál-
nak specialis nyelvjárásaink ismeretéhez, tősgyö-
kes szólásainknak az elvesztéstől való megmenté-
séhez.

Rohanó korunkban már minden gyorsan
változik, kivetkezik a sok érintkezés következtében
az egyes vidék népe is a maga megszokott élet-
módjából, ösmert nyelvi s egyéb sajátjaiból.

Azért, míg még nem késő, szedjük össze
népünk nyelvi kincseit, méh módjára helyezzük
el vármegyénk ujságaiban egy-egy hírecske, ado-
máska, párbeszédecske, bonmot alakjában. Így
minden jó kifejezés egy-egy germanismust vagy
szlavismust felejtet el velünk, s lassan-lassan
megszabadulunk a németnek, tőtnak a miénktől
elűtő kifejezéseitől.

És ez nagyon is kívánatos volna már ma-
napság, a mikor annyi mindenféle befolyás fe-
nyegeti nyelvünk zamatos magyarságát veszed-
lemmel.

Rajta tehát, megyénknek pennát csak egy
kicsit is forgatni tudó intelligens emberei! ne
vesztegeljünk ez irányban sem, hanem míg lehet,
szórakozás meg nemzeti haszon kedvért is te-
gyük meg nyelvünk érdekében a megtehető!

Lapunk tárcza-, esarnok- vagy hír-rovata szi-
vesen ad tért a gömörmegyei tájbeszédet, tősgyö-
keres magyar nyelvezetet jellemzően feltüntető
közléseknek. Filozopter.

Itt a sáska!

E vészir futotta be városunkat piros pün-
köst napja reggelén.

Nem lehet esodálni, mikor tudjuk, hogy a
marokkói sáska (Stauronotus maroccanus Thumb.)
az utóbbi két évben Szentesen, Hódmezővásárhe-
lyen, Torontálban, Péczelen, Maglódon stb. oly
roppant károkat okozott, hogy nálunk sem es-
kély megdöbbenést idézett elő ennek hire. Ez-
uttal azonban kevésbé veszélyes ellenséggel ál-
lunk szemben.

A rimaszécsi járás főszolgabírája ugyanis
jelentést tett az alispáni hivatalnak, hogy a já-

Mi a tészta ételeket (esarnok) illeti, nem foglalnak
mindig helyt az asztalon. Miskoley és Rakottyay a tanuim,
hogy nem sok tortafélét rendelnek meg náluk legfőlegb
ha valami solemnis lakomát adnak a „háznál.” A többi
„dessert” számba megy; de bizony a esemegék közt van
gyakran olyan fanyar gyümölcs (végrehajtási hirdetés)
is, melytől némelyiknek elvások a foga. Ez utóbbi ugyan
fekete leves, akarom mondani kávé számba mehet, de
czukor nélkül — törökök módjára — „aljával” együtt.

A fogpiszkálót (szerk. üzenet) nem tessék föl náluk
rendszerint az asztalra, pedig az nagyon jó, kivált ha
egynémelyikünk fogai odvasak. Lám a „P. H.” még ezt
is fogás-számba adja. Igaza van, mert milyen boldogító
érzés az, midőn „fogainkat piszkálhatjuk” a lakoma vé-
gén, mindenki tudhatja.

Hát az italok? — Tudni való, hogy ha eszünk,
hát iszunk is. Csak az a bökkenő, mit? — Víz? van
elég a kutban; bort? terem még Ajnáskön, de a put-
noki szőlőkben ott a phyloxera, a balogi fanyar, a „Kiki-
riesen” meg már csak krumpli terem. Idegen borok im-
portja „nem fizeti ki magát.” Megessék azonban néha
napján, hogy az asszu is ott ragyog az asztalon. De már
néha-néha nem kellene sajnálni egy kis „pezsgőt” sem.
A „cognac,” „chartreuse,” meg a többi pálinka nem való
ily szelid lakomához. Könnyen a tőtnak a provincián, mert
mi itt még a „mértékletességi egyesület” tagjai vagyunk.

— Másról beszél Bodoné, mikor a bor árát kéri.
De hát mit akar kigyelmed a „Laptöltelékével”?

No hát lássa Gombos András uram sokszor meg-
akad a gazdasszony, ha nem is üres a kamarája, hogy
mit adjon urának vagy vendégének a „hus körül.” Tar-
talékban csak kell, hogy legyen valami . . .

Igy már értem.

Domesticus.

Helybeli hírek.

Meghívó. A rimaszombati egyesült prot. főgymnasium ifjusága f. évi május hó 30-ik napján a „Feketerepén” tavaszi mulatságot rendez, melyre a tanuló ifjuság minden önzetlen barátját tisztelettel meghívja a rendezőség.

Gróó Vilmos kir. tanácsos s megyénk derék tanfelügyelője nem rég a garamvölgyi iskolákat látogatta meg, s mint halljuk, az ott tapasztalt renddel — egynek kivételével — teljesen meg volt elégedve.

Kinevezés. A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság Kövér István adóhivatali gyakornok-jelöltet a rimaszombati adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Nevjegyzék kiigazítása. Az 1891. évre kiirt képviselő választók névjegyzékét f. hó 31-ikén egész napon át a hivatalos órák alatt megtekinthetik a választásra jogosultak, a kik ugyanakkor a netaláni tévedés kiigazítása végett fel is szólhatnak.

A holnapi majális elé, mely — mint reméljük — ez idén a legsikerültebbek egyike lesz, nagy várakozással néz értesülésünk szerint, nem csak a város, hanem a vidék művelt közönsége is.

Kirándulás. A helybeli főgymnasium növendékei közül egy néhányan f. hó 24-én szombaton Fábry János és Bodor István tanárok vezetése mellett szépen sikerült kirándulást tettek az újantálvölgyi füvegthata megtekintésére. Ez ut erkölesi eretménye, mely rovarozás, botanizálás és ásványgyűjtés közt telt el, azonkívül, hogy a kirándulók szíves vendégszerető fogadtatásban részesültek, teljesen kielégítő, s nagyon helyeseljük, hogy buzgó tanáraink alkalmat adnak tanítványaiknak megyénk nevezetességeinek megtekintésére, s hogy a kellemest, a hasznossal oly jól tudják egyesíteni. Ugyanis a tanulóknak, tanári felügyelet mellett való kirándulása a sok erkölesi haszonon kívül tanulságos és ismeretterjesztő sikert biztosít az ifjaknak, a kik egy-egy ilyen kirándulásra még felnőtt korukban is melegen fognak visszaemlékezni.

Adomány. A mult számunkban említett adományhoz, melyet az illetők a Tompazsaborra ajánlottak föl, egy szintén megyénkbeli lakos, ki evang. református pap egy o. m. értékű forinttal járult. Ez összeget is rendelkezése helyére juttattuk.

Itt a sáska. A haza több részén pusztító sáksereg föllépése alkalmából a földművelésügyi miniszter rendeletileg hagyta meg, hogy a mely vidéken az ugynevezett marokkói sáska mutatkozik, még idejekorán irtás ki. Az irtás módját akép határozza meg: a még szárnyatlan fiatal sáskákat vészponyvával kerített tere kell terelni s az ott ásott gödrökbe temetni; de az irtás művelete esakis június 10-ike tájáig tarthat, mert akkorra már teljesen kifejlik a szárnyuk s ilyenkor már nem oly könnyű e pusztító haddal boldogulni.

A gyermekek himnlével való beoltását tegnapelőtt végezte be városunk főorvosa Dr. Szabó Károly a városháznál

Rimaszombat vasuti csomópont. A június elsejétől életbe léptetendő s városunk érdekeit is nagyban előmozdító új vasuti menetrend, nyilvánosságra hozatalával közbeszéd tárgyat kezd képezni az az óhaj, mely a fele-di vasuti csomópontnak Rimaszombatba való áthelyezésével foglalkozik. Hogy mily fontos tényező a városok fejlődésére a kedvező vasuti összeköttetés, példa rá Lonsonez városa is. Ajánljuk e most még csak jámbor óhaj-tást képező ügyet az illetékes körök figyelmébe.

Térszene. Lapunk mult heti számában említettük, hogy a piaci térszene színészeink eltávozásai szünetel. Most tehát közönségünk hetenkint csak egyszer esütörtökön, részeseül abban az élvezetben, hogy helybeli zenészeink művészetét hallgathassa. Az ünnep mind a két napján d. u. azonban igen nagy számú setáló közönség élvezte a „Széchenyi kert” közepén, és a nyári mulató helyen cigányaink jó zenéjét s a délutáni népies színi előadást is hallhatta a járó kelő közönség a jó zenét, mely a hirtelen készült, szellős színházból jó messzire elhangzott.

Zajos élet — hogy ugy ne mondjuk — botrányosan zajos élet folyt az ünnep első délutánján cigányainknak a jános utczán, épen a tudományok csarnokával szemben levő ideiglenes tűzhelye körül. Nekünk ugyan semmi kifogásunk sem volna cigányaink ünnepi szórakozása ellen s csak is azért említjük meg, mert a mulatság fűszerét képező trágár dalok hallgatásától meg szeretnők kímélni a közeli környéken lakó intelligens közönséget.

Öngyilkossági kísérletet tett T. G. helybeli pékmesternek egy segédje. Nevezetesen a patkányak adni szokott pilulákat szerelmi bubán miatt lenyelte, azonban rendőrségünk és a közbejött orvosi segély megmentette az öngyilkosságielöltet a haláltól.

A mi gyermekeink. Apáink idejében, mikor még nem voltak játékszerkereskedések, a gyermekek magok faragtak maguknak fakardot vagy ijtat s azzal mulattak. A mi gyermekeink azonban — nem hiába halad a világ — tultesznek apáikon s nem fapuskákkal lövöldöznek, hanem puskaporral és dynamittal. Figyelmeztetjük tehát a születeket, óvják gyermekeiket az ilyen tűzijáték-szerektől, mert már, — mint hallottuk — több ilyen tűzijátékos szerencsétlenség történt városunkban.

Helyreigazítás. Lapunk f. évi máj. 22. megjelent 22. számában Findura Imrének a gönörmegyei „Balog völgyről” a magyar földrajzi társaságban tartott felolvasást ismertette tévedésnek vagy sajtóhibának tüntette fel egyik munkatársunk a szerzőnek abbéli állítását, mely szerint a Nagy-Balog Fűrész és Kokova (sajtóhibából Krokova vala) környékén ered. Szerző ezt az adatot, ha nem is személyes tapasztalásból állította, mégis határozottan mondhatta ki, mert ebben őt olyan megbízható, sőt mondhatni esalhatatlan munkák támogatták, minő a katonai térkép s Hunfalvy Jánosnak nagyszabású könyvei. Ezt a nyilatkozatot az összetévesztés vagy felszínes hibáigazítás vádjának megszüntetésé végett ime ezennel közöljük a „halljuk a másik félt is!” elvnel fogva is. Azonban megjegyezzük, hogy a személyes tapasztalatot többnek tartjuk minden más egyébnél a földrajzi dolgok megírásában. Természetesen azonban minden geografus nem járhatott mind a helyeken, a melyekről értekezett.

nosii határban — főleg a vasut irányában — szokatlan s temérdek mennyiségben bizonyos sáskaféle rovarok találhatók, beküldvén egyszerűsmind belőlük egynehányat. Megvizsgáltatván a példányok, kitünt, hogy azok egyáltalában nem sáskák, hanem szöcskék. Mindazonáltal nem lehet eszekélyeni a jelenség fontosságát, mert a természetben mindig a temérdekségben rejlik a veszély. Hiszen az ismeretes mezei tücsök (Gryllus campestris L.) és a fekete tücsök (Gryllus melas Charp.), melyek több-kevesebb számban szokdelnek mezőinken, nem okoznak észrevehető kárt, ha eddigi mennyiségben a legelőn, réten, tarlón csicseregve legelésznek; de mihelyt szokatlanul megszámlálhatlan milliókban jelennek meg, mint a mult évben Fejértéplom és Versecz környékén a szőlőt lekoppasztották, igen nagy kárt okozhatnak.

A mi réteink zöld szöcskéjét (Locusta viridissima L.) melyet a köznép zöld kabócának, lovaeskanak nevez és jól ismer, bizony senki sem gondolhatta, hogy a mezőn kárt okozzon. Pedig hát ez a még csak most fejlődésben levő, erős rágó szervvel és hatalmas ugró lábakkal bíró, de még szárnyatlan alak csakugyan szokatlan nagy mennyiségben szokdel a jánosii határban. Telt potroha duzzad a fű megrágott anyagától. Elképzelhető, hogy ha csak egy-két hétig garázdálkodik a dusan megrakott réten és vetésben, bizony sirva nézhet a gazda utána.

De még egy rokon faja is szegődött melléje s ugy látszik e vendég — mert még vidékünkön eddig nem észleltük — tulnyomó számban hemzseg. Lehet, hogy állandóan is megtelepszik. Most még fejletlen, szárny nélküli s szintén erős rágó szervvel bir mint a szöcske, hatalmas ugró lábakkal szokdel. Neve: Fogasolt farku tarsza (Odontura denticauda Rambur). Nagysága a zöld szöcskéhez hasonló. Teste 35—46 milliméter hosszú; a nőtény tojásosöve 20—24 mm., Színe zöld, néha felül vöröses. Torjának s röppentyűinek széle sárgászöld; előtorja elől s oldalt, valamint czombjai és potroha felül barnásan pettyezett, ez utóbbi háta halvány sávval s a szelvények előszélénél négy sötétbarna folt, melyek néha összefolyva s három széles sávot képeznek a potroh felső oldalán. A homlok, felső ajak s rágói zöldfehéres. A csápok hosszabbak teste felénél s végeik barnák. Az előtor a himnél nyeregidomu s hátul boltozatos, a nőténynél egyenesebb. A röptyük a himnél 10 mm. hosszúk, íélig a tor által fedettek, belső széleik kétszer öblösek; a nőtényei rövidebbek, a testhez lapulók s tor által csaknem elfedettek. A lábak tövisei barnák. A potroh sima, az alfél fölötti lemez kikerekített s széleinel benyomott; a him toldacsai ivalakulag görbültek s vékonyodók, hegyeik pedig kissé főlhajlók s fekete törökkel vannak ellátva; a him ivarszerve alatt levő lemez a tövénel széles, hátul keskeny, a toldacsok közé fölfelé görbült s végén szögletesen kímetszett; a nőtény tojásosöve kardidomu, a potrohnál rövidebb, hegye fölfelé görbült, felül s alól élesebben fogasolt mint oldalt, fogasokai barnák. Frivaldszky J. szerint délkeleti Európa hegyes vidékein tenyész. Hazánkban a budai hegyekben és Mehádia környékén gyakori. Mondják, Sopronmegyében is előfordul.

E nem szívesen látott vendég, állítólag, a vasut mentén már a mult évben is mutatkozott. Ha ez igaz, ugy mostani megjelenése akként magyarázható meg, hogy a tavaliak petéiket itt rakván le, kikelték. Csak az a különös, hogy e rovarokat esupán most figyelték meg fejlődésük e magasabb fokán, holott eddig észrevétlenül lapangtak (?) Igy is azonban elég jókor, hogy tömeges pusztításuknak az emberi erő ellentálljon.

Ugyancsak még vasárnap, e hó 25-én ment ki a hely színére egy nagyobb bizottság, mely a rovar elterjedését s káros voltát constatálván, alispánunk annak irtását elrendelte. Ennélfogva a járás erélyes főszolgabírája rögtön intézkedett, hogy a szomszéd Jánosii, Pálfala és Feled községekből 80—90 emberrel megállapított terv szerint már másnap (pünköst hétfőjén) az irtás megkezdődjék. Sőt a mennyiben a vasut mentén mintegy 30—40 holdnyi területen már eddig is szétterjedt a káros rovar, az azon területen levő réteket az illető tulajdonosok azonnal lekaszáltassák. Az irtók a kaszálokat nyomban követik. A kaszálás kiterjed addig, a meddig a szükség kívánja. Felügyelőkül az intelligens gazdák közül többen ajánloztak. E rovar irtásával nem lehet késni, mert egy-két hét alatt szárnyra kelhet, aztán bottal üthetjük a nyomát. Tehát periculum in mora, vagyis ha elkésünk, megbánjuk. Ha egyszer petéit lerakja nálunk, jövőre nagyobb veszedelmet hozhat nyakunkra. Reménylhetőleg azonban a helyes intézkedés elejét veszi a bajnak.

Melius est praevenire, quam praeveniri, azaz jobb, ha mi előzzük meg azokat a veszedelmes kis állatkákat a pusztításban. Orthopterus.

Koburg herczeg megyénkbeli vasgyári igazgatósága mintegy 4000 frtot osztott ki az elszegényedett garami nép közt a végből, hogy azon igavonó marhát véve, fuvarozással kereshesse kenyerét s a kapott pénzt is letörleszthesse. E páratlan nemes eszeleket önmagát dicséri. Adjon isten minél több ily nemesen gondolkodó Maecenást népünknek.

Szép kitüntetés érte dr. Kapszdorfer Lajost, a rozsnói megyés püspök titkárat, kit a magy. kir. tudomány egyetem hitáni kara az egyházi irodalomban kifejtett buzgalmaért a hittudorok sorába vett fel.

Rakosi Jenő, jó nevű színműíró és a „Budapesti-Hírlap” volt szerkesztője a mult napokban rozsnói rokonainál időzött, a honnan megyénk felső részének több nevezetes és regényes fekvésű helyére is tett kirándulásokat.

Pályázat. A gömöri egyházmegyéhez tartozó serkei első osztályu ev. ref. lelkészi állomásra pályázatot hirdet a miskolci püspöki hivatal. A jövedelmet 1120 frt 93 kr-ra teszik. Pályázók kérvényeiket folyó évi június hó 10-ik napjáig Nagy Pál gömöri espereshez Tornallyára küldjék be.

A rozsnói ev. főgymnasium érettségi vizsgálatára Beöthy Zsolt dr. egyetemi tanárt küldte ki a minisztérium kormányképviselőül.

Pályázat. A rozsnói kerületi ev. felső leánynevelő intézetnél közimunkatanitónői állásra pályázatot hirdetnek. A megválasztandóknak kötelessége a közimunkákat az iskolaszék által megállapítandó órákban tanítani s a bealuló növendékek feletti felügyeletben az igazgatótól segítségére lenni. Díjazás 400 frt évi fizetés utólagos havi részletekben s az intézetben való lakás. A megválasztott 15 frt havi fizetés mellett nyerhet ellátást az intézetben. A választás egy próbaévre fog megtörténni. A pályázati kérvények, okiratok s bizonyítványokkal felszerelve alólírott-hoz folyó évi június 30-ig küldendők. Rozsnón, 1890. május hó 21-én. Dr. Markó Sándor, egyházi felügyelő.

Allami polgári iskola felállítását kérelmezte a mult héten gróf Csáky Albin közoktatási m. kir. minisztertől egy dobsinai városi küldöttség, mely gróf Andrassy Munó országgyűlési képviselő, megyénk nagybirtokosának vezetése alatt Gróó Vilmos kir. tanácsos, tanfelügyelő, Szontagh Béla polgármester, Nikl Gyula városi főjegyző, Klein Samu községi iskolaszéki elnökből állott. A miniszter kijelentette, hogy a polgári iskolai intézménynek nagy barátja, népoktató intézetek felállítása azonban első sorban az illető községek törvényes kötelessége. Ha ennek a város eleget tett, hajlandó őt azon törekvésben, hogy eddigi virágzó népoktató intézeteit kiegészítse, támogatni. Ez évben a szükséges fedezet hiányában nem teheti már, de megindíttatja ez irányban a tárgyalásokat, ugy hogy ez az iskola az 1891-ik tanévben felállíttassék, ha a képviselőház az erre szükségesnek mutakozó fedezetet megszavazta. A küldöttség tisztelettel még Berzevicz Albert államtitkár és Apt Kamil miniszteri tanácsosnál, kik hasonlóan ezen kérelem támogatását kilátásba helyezték. Igy kilátásunk van, hogy a nagy-rőcei és sajó-gömöri virágzó polgári iskolák mellett még egy harmadik ily intézettel fogunk bírní, mely ezeket az által, hogy mellette vasipari tanmühely szervezése tervezetetik, kiegészíteni fogja. Ez által ezen intézet szélesebb körökben is nagy fontosságú kulturális és kiváló közgazdasági feladatot lesz hivatva betölteni és nagyszámú vasgyáraink mellett egy nagy hiányt pótolni.

Kereskedelmi iskola szervezését tervezi a nagy-rőcei polgári iskolaszék a polgári iskolával kapcsolatban. A közgazgatási bizottság mult heti ülésében tárgyalta az ez ügyben beterjesztett kérvény s a bizottság melegen karolván fel ezen megyénk nézve fontos ügyet, a Válás- és közoktatásiügyi minisztert a nyilvánossági jog megadására és a kívánt allami segély engedélyezése végett megkereste. Mivel a kereskedelmi iskolai tanfolyam befejezése nemesak különböző hivatalnokai állásra képesít, hanem tanulóit az egy évi önkéntesi szolgáatra is jogosultak, a nagy-rőcei polgárfiskola ezen tanfolyam szervezésével egész megyénk kiterjedő nagy fontosságú kiegészítést fog nyerni.

Meghívó a nagy-rőcei polgári iskolának az 1890-ik tanévet befejező szigorlataira és zárúnnepélyére. Jun. 14. 8—11-ig: Hittan 1—6. o. 11—12-ig: Francia ny. Jun. 16. 8—10-ig: Mértani rajz 2. o. Magyar ny. 1. o. Német ny. 3. o. 10—12-ig: Számtan 4. o. Magyar ny. 6. o. Jun. 17. 8—10-ig: Német ny. 2. o. Természetráj 1. o. Magyar ny. 3. o. 10—12-ig: Természettan 5. o. Latin ny. 4. o. Jun. 18. 8—10-ig: Mértani rajz 5—6. o. Földrajz 2. o. Természetráj 3. o. 10—12-ig: Történelem 4. o. Latin ny. 1. o. Jun. 19. 8—10-ig: Német ny. 4. o. Magyar ny. 2. o. Számtan 3. o. 10—12-ig: Magyar ny. 5. o. Könyvvel 6. o. Jun. 20. 8—10-ig: Német ny. 6. o. Magyar ny. 4. o. Számtan 5. o. 10—12-ig: Földrajz 1. o. Latin ny. 3. o. Jun. 21. 8—10-ig: Német ny. 5. o. Mértan 1. o. Mértan 3. o. 10—12-ig: Vegytan 6. o. Mértan 2. o. Jun. 23. 8—10-ig: Történet 5. o. Latin ny. 2. o. Mértani rajz 1. o. 10—12-ig: Ipartan 6. o. Földrajz 4. o. Jun. 24. 8—10-ig: Számtan 6. o. Mértani rajz 3. o. Természetráj 2. o. 10—12-ig: Alkotmánytan 5. o. Természettan 4. o. Jun. 25. 8—10-ig: Vegytan 5. o. Földrajz 3. o. Történelem 6. o. 10—12-ig: Természetráj 4. o. Számtan 1. o. Jun. 26. 8—10-ig: Könyvvel 5. o. Számtan 2. o. Mértan 4. o. 10—12-ig: Történelem 3. o. Jun. 28. D. e. 9 órakor zárúnnepély a városi vígadó nagy termében. — Ugyanakkor a vígadó kis termében (földszint) a tanmühelyek és rajzok kiállítása. D. e. 11-től d. u. 1-ig a bizonyítványok és értesítők kiosztása az igazgatói irodában. Nagy-Rőczen, 1890. május hó 10-én. Rőczey István, polg. isk. igazgató.

Követésre méltó példa s még valami. A rozsnói ág. ev. főgymnasium tanári kara az ifjuság számára egy játszó s tornateret vásárolt és azt Andrassy Munó gróf országgyűlési képviselő s nagy birtokos áldozatkészségéből egy nagy, két kisebb pavillonnal s egy fedett kuglizóval ellátva, teljesen berendezette. Igen helyes, igt legalább a tanuló ifjak nem kénytelenek mindenféle vegyes társaságba vegyülni s némely magáról megfélekedző felnőtt ember kétértelmű pikáns beszédeit végig hallgatni. Mai időben sokan helytelenül járnak el, midőn a jelenlévő ifjak érületével nem törődve, a társaságban csintalan nyilatkozatokat eresztenek meg a romlatlan ifjak megmételtesére.

Uj menetrend. A magy. kir. államvasutak nyári menetrendje f. évi június hó 1-ső napjától lép érvénybe. Legfontosabb minket érdeklő változás egy új vonat közlekedése, mely Rozsnyóról reggeli 4 óra 10 perczkor, Bányáról 6 óra 50 perczkor, Feldről 8 óra 15 perczkor indul és 8 óra 48 perczkor Rimaszombatba érkezik. A többi vonat menetrendje változatlan nem szenved. Az új nyári menetrend-könyvecské különben minden vasuti pénztárnál 10 krajczárért megszerezhető.

Járasköri tanítók gyűlése. A gömör megyei általános tanító-egyesület rimaszombati járasköre ez évi tavaszi közgyűlést május hó 21-én tartotta Tiszolezon az állami népiskolában. A gyűlésen résztvettek: Czékora I. mint elnök, Paál Gy., Nagy Z., Wagensommer J., Fülöp B., Füzési M., Szabó D., Solcz A., Járóssy E., Hannák M., mint rendes tagok és Forscher J., Kicska P., Klementisz I. és Bradnyán urak, mint vendégek. — A gyűlés tárgyai a következők voltak: 1. Szabó Dániel likéri tanító a IV. osztályban próbatanítást tartott az osztrák tartományokról. — 2. A próbatanítás megbeszélése. — 3. Hannák Manó tiszolezi tanító felolvastatta ily ezimű értekezését: „Mily módon és mily mértékben alkalmazandók a játékok a népiskolai nevelés keretében?” — 4. Az értekezés megbeszélése. — 5. Scholcz Ádám nyustyai tanító felolvastatta tartott ezen tételtől: „Hogyan kedveltesük meg a néppel az olvasást?” — 6. A felolvasás megbeszélése. — A nagy szorgalommal kidolgozott s eszmékben gazdag mű általános tetszésben részesült s egyhangulag határozta a kör, hogy azt, mint olyat, mely minden tekintetben méltánvásra érdemes, a központi egyesületnek figyelmébe ajánlani fogja. — 7. Különféle indítványok. — 8. Megtekintettük a tiszolezi állami iskola helyiségét is, de bizony sajnálattal tapasztaltuk, hogy az biz nem épen felel meg a mai kor kívánalmainak. A tanteremek oly kicsinyek, hogy a növendékek számának épen nem felelnek meg. Nines meg a kellő udvar, játszó- vagy tornater. Pedig a nevezett állami iskola már eddig is olyan kultur-missiót teljesített, hogy bizony nagyon megérdemelte egy olyan helyiséget, mely minden tekintetben kifogástalan volna.

Fürdőmegnyitások. A eszti jód- és brómfürdőnek megnyitása június hó 28-án lesz. Az erre vonatkozó hírdetést különösen ajánljuk olvasóink figyelmébe. — A z a j n a e s k ö i vasas fürdő megnyitása pedig június elsején megy végbe.

Az agtelki barlangra vonatkozólag a Kárpát-egyesület újabb szabályzatot adott ki, melyben gondoskodva van arról is, hogy mindenki testi szervezetének megfelelő ideig maradhat a barlangban. A belépti díj 40 kr. s azonkívül a vezetőnek 2 fjt vagy 1 fjt 50 krnyi díj fizetendő.

Megegyés gyáripára újabb lendületet nyer majd, ha a garami Bessemer acélgyárat teljes üzembe hozzák. Mint halljuk, jobbra Pohorella és Helpa községek lakosaiól telnek majd ki a munkások, de azért mindenesetre jótékony hatással lesz az egész Murányvölgy lakosságának anyagi viszonyaira.

Természetráaj az elemi népiskolák számára ezimű munka jelent meg Ertl Heribert nándorvölgyi hercegi vasgyári tanítótól, Singer és Volfner budapesti cég kiadásában. Szerző írt már vegyes, tót-magyar tannyelvű iskolák számára a tanügyi kritika által kedvezően fogadott s közhasználatnak örvendő tankönyveket. A szóban lévő is tanúságot tesz a tapasztalt s széles képzettségű tanfőúról. Beosztása, módszere, iránya kifogástalan, kiállítás díszes s 32 krnyi ára aránylag esekély. Magyar tannyelvű népiskoláink számára csak ajánlhatjuk ezen megyei tanfőúr tollából kikerült sikeres termékét.

Érdemes megtekinteni. Ráthón Okolicsányi Gáspár földbírtokos két drb bársony fekete szőrű, 175 czm. magas, 21 métermázsa súlyú ökrét, továbbá négy drb jól kifojtett kosát, melyeket a jól gazdálkodó birtokos a jnem sokára megtartandó bécsi országos kiállításra hízal. A kik látták a szépen gondozott jószágokat, örömmel és bámulattal magasztalják a gondos gazda ügyességét, mellyel a kiállításon okvetlenül nagy kitüntetésben részesülhet.

A „Gömör-Kishont“ eredeti távirata.

Miskolcz, május 29. Zelenka Pál püspök ur felavatása báró Prónay Gábor, Péchy Tamás, Szeberényi Gusztáv, a Radvánszkyak és nagyszámú közönség jelenlétében ment végbe. — Karsay Sándor püspök remek beszéde, az új püspök székfoglalója mély hatást keltek.

Tegnap Glauf Pál méltatta Czékus István érdemeit általánosan eszetelt beszédjében. — Este térszene és fáklyásmenet volt. A fellobogózt városban általános az öröm és az ünnepi hangulat emelkedett.

Vegyes hírek.

Athelyezés, kinevezés. Dr. Dunay Ferencz, a mi tankerületünk királyi igazgatóját, ki a még most folyó iskolai évben a Ferencz-József intézetnek volt igazgatója, több fővárosi nagy lap híre szerint ez utóbbi állását visszavonul, de fájdalom, — e kedves ember nem jön vissza a beszercebányai tankerületbe, hanem a székesfehérvári tankerületbe fog átmenni mint főigazgató. Ez esetben, mint híre jár, a mi tankerületünk főigazgatójává Spitzkó Lajos beszercebányai kir. gym. igazgatót fogja a közoktatásügyi miniszter kinevezni, ki már a jelen iskolai évben is vitte e tankerület középiskoláiban a főigazgatói tisztelet, habár ideiglenesen.

Kegelet. A megholdogult s érdemekben gazdag főpap Czékus István hamvai fölé díszes síremléket fognak állítani az egyházkerületi közgyűlés határozata folytán. Ugyancsak e közgyűlés gondoskodott a püspök özvegyének nyugdíjazásáról is.

Gyásznapseg volt e hó 26-án hétfőn az az pünköst másodnapján Eperjesen, melyet a ker. ág. hitv. ev. kollegium tanári kara rendezett a kollegium nagytermében b. e. Czékus István volt tiszavidéki egyházkerületi püspök emlékeztetére. A gyásznapseg programja alkalmi beszé-

dekből, szavalatokból és az eperjesi akadémiai dalkör énekdarabjaiból állott.

Halálozás. Városunkban bizonyosan mély részvételt kelt érdekelt körökben az a leverő hír, hogy a tollunk Budapestre távozott Lányi Bertalan törvényszéki bíró neje jobb létre szenderült. A kiadott gyászjelentés ime ez: Alulírott mély fájdalomtól sujtott szívvel jelentik forrón szeretett és felejthetetlen neje, illetőleg édes anyjok, leánya, menyök, testvére és sógornője Lányi Bertalan né szül. Vitális Gizella urnó, f. hó 25-én reggeli fél 4 órakor, életének 33-ik évében történt gyászos elhunytát. — A drága halott hült tetemei Liptó-Potornyára szállítván, ott f. hó 27-én d. u. 5 órakor az ágost. ev. hitvallás szertartásai szerint fognak megáldani és a család sírjába örök nyugalomra letétni. — Budapest, 1890. május hó 25-én. — Áldás és béke poraira! Lányi Bertalan budapesti kir. táblai kiségitő bíró férje. Lányi Rózsika, Lányi Mártha, Lányi Gyula, Lányi Valéria gyermekei. Radvánszky Andorné szül. Vitális Róza testvére. Vitális Antal atyja. Radvánszky Andor sógora. Lányi Péter apósa. Lányi Péterné szül. Luby Rozália anyósa.

Nagy vasuti szerencsétlenség történt vasárnap este a fővárostól egy órányira eső Rákos-Csabán. A 149. sz. tehervonat Hatvan felől jövet, a rákos-esabai állomáson beleütközött 119. számú személyvonatba s az utasok közül ötöt megölt, igen sokat megsebesített. A személyvonatnak négy utolsó kocsija pozdórája tördelődött össze. Alig néhányan tudtak előre kiugrani a kupékából. A borzasztó szerencsétlenséget, melyet a fővárosi lapok mind kimerítően közöltek, nem írhatjuk le körülíró módon, mert magunknak is csak úgy borzongott a hátunk, s hajunk szálai ég felé állottak az elképedés miatt, mit az iszonyu katasztrófa olvasása keltett szívünkben. A kár leírhatatlan, mint szintén a keserűség és aggodalom is, mely az érdekeltek, sőt a szerencsétlenekkel legtávolabbi viszonyban nem állók szívében keletkezett a boldogtalank iránt. Valószínű, hogy a szerencsétlenséget nem bűnös gondatlanság, hanem az erők túlesigázása okozta, melyet a mai takarékoskodó politikai világban nagyon messze hajtának.

Kirándulás Borsodból Gömörbe. Bársony János városi t. ügyész vezetése alatt Miskolcraól egy nagyobb társaság szándékozik meglátogatni Tátrafüredet, a honnan majd Dobsinára is lerándulnak.

Tavaszi multság Losonczon. Meghívó. A losonci m. kir. áll. főgymn. tanulóifjúság által 1890. június hó 2-án a losonci fürdőben tartandó tavaszi multságára. Indulás reggeli 6¹/₂ órakor. — Délelőtt 9 óratól 12-ig a dal- és zenekör szereplése, tornajátékok, torna- és kuglizóverseny. A tánc kezdete pontban d. u. 2 órakor. Losoncz, 1890. május hóban. A rendező bizottság. E kedves multságán az érdeklődőket városunkból is igen szívesen fogják látni a jó losoncziak. A ki teheti, menjen el. Losonczon igen jól lehet mulatni. Probatum est!

A m. kereskedelmi ügy Sofiában. A kereskedelmi miniszter ur a hazai kivitel emelése érdekében egy mintatárral egybekötött kereskedelmi muzeum képviselőségnek Sofiában leendő szervezését határozta el. Ezen intézménynek célja: a magyar termékek ismertetése, azok kelen-dőségének emelése, üzletek közvetítése és felvilágosítások nyújtása mindazon kérdésekben, melyek hazai iparunkra és kereskedelmünkre nézve fontossággal bírnak. A képviselőség szervező és ügykezelő szabályzata a kamara hivatalos helyiségében megtekinthető. A képviselőség fenntartásával járó összes kiadásokat a kereskedelmi muzeum fedezi. — Miskolczon, 1890. év május 23. — A miskolczi kereskedelmi és iparkamara: Radvány István, elnök. Bónisz Bertalan h. titkár.

Majali ok és családi ünnepélyek. A szép május és június hónapokban, mikor a természet tavaszi toletteljét befejezi, az ember kedélye is vigabb, elevenebb lesz. Mig télen azért keresik a vigalmakat, hogy a nyomott kedélyt felfrissítsék, addig tavasszal az emelkedettebb hangulatnak enged az ember. Ilyenkor majalisokat, jünálisokat és családi ünnepélyeket rendeznek, az ember fiatalabbnak, erősebbnek érzi magát és élvezni akarja az életet. E reflexiók két föltte érdekes árjegyzék lapozgatása közben jutnak eszünkbe. Ezek Bisenius árjegyzékei (Bécs, Singerstrasse 11.) kiuek Ausztria-Magyarországban díszítési és kivilágítási tárgyakban a legelső raktára van. Ugy szabadon, mint zárt helyiségben rendezendő multságok számára rengeteg sok érdekes tárgy van itt felsorolva. Táncjelvények, női ajándékok, durranó bombonok tréfás tartalommal, hatásos világitások táncztermek számára, szalon-lángok, kivilágítási lámpák, lampionok, fáklyák és szelgyertyák, minden színű magnesium-fáklyák, terendisítési tárgyak, esetleg egész szinpadok, melyeket Bisenius kölcsönképen is szállít; továbbá állszakállak, állhajak és jelmezek, a legesőbb árakon; szövet-draperiák, czimerpaizsok, transparentek, zászlók és lobogók minden nagyságban. Villamos világitó készülékek; kissébb tűzjátékok termek és nagyobbak a szabadban való használatra 40-től 108 darabig, 6-tól 100 fjtig. Betűs tűzjáték alkalmi ünnepélyekre, rakéták, vízi tűzjáték, tréfás léghajó, melyek komikus alakokat képeznek díj-díszítések lövész- és sport-ünnepélyekre stb. stb. Ki tudná mindazt elszámlálni? Mindazoknak: ugy magánosoknak mint testületeknek, egyleteknek, iskoláknak stb., melyek valamely tavaszi, nyári vagy családi ünnepélyt rendezni akarnak, azt tanácsoljuk, hozassák meg maguknak Biseniustól a két érdekes árjegyzéket, melyet ingyen megkaphatnak.

Irodalom. Az „Egyetemes könyvtár“ ezimű közérdeklő irodalmi vállalatnak most megjelent hat kötetét (31—36) kaptuk Gross Gusztáv győri könyvkereskedőtől, mint a vállalat kiadójától. E hat kötet méltán sorakozik az „Egyetemes könyvtár“ előbbi füzetéhez gazdag és változatos tartalmánál fogva. — A 31-ik kötet Dr. Boross Gábor-nak, a nagyszabani főgymnásium derék tanárának tollából hoz jeles tanulmányt Euripides-nek, a modern tragedia megalapítójának műveiről. A 97. lapra terjedő munkában avatott tollal világitja meg szerző a jeles görög írónak műveit s azok hatását. A 32. kötetben a magyar nép ajkán élő „Népdalok“at találjuk egybegyűjtve. A 33. kötet Obernyik Károlynak, a korán elhunyt jóhírű szimfóni írónak „Örökség“ ezimű 5 felv. drámáját hozza. Bizonyára örömmel veszi az olvasó közönség e jeles munkát. A 34-ik kötetnek címe: „A nagy városok földrajzi fekvéséről“ E tanulságos dolgozatot írta Dr. Rocher Vilmos, jeles nemzetgazdasági író s fordította Dr. Szalay László. — A 35. kötetben Kossut Lajos életét írta meg Sebesztha Károly, Zólyom megye tudós tanfeügyelője. A magyar történelem e kiváló alakjának élettrajza vonzóan, érdekesen van vázolva s bizonyára minden magyar ember-

nek kedves olvasmányát fogja képezni, annyival is inkább, mert a nagy száműzöttnek nemes egyénisége, önzéstelen, lelkes küzdelme a történetírónak pártatlan rokonszenvével van megörökítve; fénykép ez az élettrajz, mely ragyogó színeiből nem fog vesztetni soha! — A 36. kötet „Viszhangok“ cím alatt Szulik József-nek költeményeit tartalmazza. E kötet is díszere válik a vállalatnak, mely rövid 1 fél év alatt 36 kötetre nőtte ki magát. Dr. Ferenczi József-nek, az országos közokt. tanács jegyzőjének gondos szerkesztésével. E körülmény is az „Egyetemes könyvtár“ életrealóságát bizonyítja, mindegyik kötet méltó a magyar olvasó közönség pártolására, aki ily olesón nem jutott még jó könyvekhez. — A hozzánk beküldött példányok egyike igen díszes vörös angol vászonba van kötve, fekete nyomással. Így kötve egy-egy kötet ára 30 kr. S tekintve a díszes, izléses kiállítást, nem is drága. Fizve pedig csak 10 kr., egy-egy kötet. Ezenkint megjelenik 24 füzet, melyre a kiadónál előfizetni is lehet. 24 füzött példány előfizetési ára: 2 fjt 40 kr. 12 példány 1 fjt 20 kr. 6 példány 60 kr. Aki az előfizetési pénzt előre beküldi a kiadóhoz, (Gross Gusztáv könyvkereskedő Győr) a füzeteket bérmentve kapja, különben az „Egyetemes könyvtár“ egyes példányai minden hazai könyvkereskedőnél kaphatók.

A trieszti általános biztosító társaság (Assicurazione Generali) f. é. április hó 29-én Triesztben tartott 58-ik közgyűlésen beterveztette az 1889. évi mérlegét. A közgyűlésen tett jelentésekkel értesülünk, hogy az életbiztosítási ágban a díjtartalék 2.046.093 fjt 42 kr-al szaporodott és 1889 december 31-dikén 26.634.162 fjt 01 kr-ra emelkedett, míg az 1889-ben újonnan kötött biztosítások összege 16.225.817 fjt 85 kr-ra rugott, miáltal az 1889. december 31-dikén érvényben levő biztosítások tőkeösszege 116.904.648 fjt 39 kr-ra felszaporodott. Az elemi biztosítási ágazatokban a díjtartalék 2.194.541 fjt 21 kr-t tesz ki, míg az 1889. december 31-dikén a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezvények összege 23.544.053 fjt 22 kr-ra rug. Az értékpapírok árfolyama ingadozásának fedezésére szolgáló takaréklap 253.855 fjt 74 kr-al szaporodott és 1889. december 31-dikén 1.190.453 fjt 60 kr-ra emelkedett, noha a kisorsolandó értékpapírok csak is névértékükkel lettek a mérlegben felvéve. A tőkésített nyereségtartalék elérte az alapszabályszerinti magasságot 2.625.000 fjt-ral, míg az ingatlanok tartalékai 1.289.480 fjt 92 kr-ra emelkedett. Az 1889-ben kifizetett károk összege: 10.114.545 fjt 47 kr. A társaság alapítása óta egész 1889. december 31-dikéig 227.371.940 fjt 22 krnyi tekintélyes összeget fizetett ki károk fejében. Ez összegből 139.041 káreset 42.396.621 fjt 32 krnyi kártérítéssel hazánkra esik. Az összes biztosítéki alapok 2.388.389 fjt 32 kr-ól 40.758.238 fjt 42 kr-ra emelkedett és a legjobb értékekben vannak elhelyezve, tiszta nyereség fejében 653.438 fjt 48 kr-lon kimutatva, miből minden egyes részvényre 106 arany frtnyi = 265 franknyi jutalék esik. Mint ismeretes, az Assicurazione Generali életbiztosított feleinek érdekében már évek előtt elhatározta és alapszabályainak 43. §-a értelmében keresztül is vitte, hogy az életbiztosítási ág díjtartaléka a B) mérleg szerint egészen külön kezeltetik és külön számoltatik el, és hogy az alaptőke és a nyereségtartalékok felét kizárólagosan az életbiztosítottak javára külön lekötötte 1889-ben nevezett intézet az életbiztosítási társaság érdekében még egy igen nevezetes és fontos lépést tett előre, a mennyiben kijelentette, hogy az életbiztosítási ág különös érdekében a jégbiztosítást üzletköréből kizárja és azt, mint a baleset ellen való biztosításnál tette, egy külön e célra szolgáló intézetnek átengedi. Ez által a trieszti általános biztosító társaság üzletfelei még is azon helyzetben vannak, hogy összes biztosításait a nevezett intézet ügynökei által helyezhetik el jól és megbízhatóan, mert a mint a baleset ellen való biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ által intézteni el, ép ugy utalja a jégbiztosításokat a szintén általa támogatott „Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társaság“hoz“ elintézés végett. Minthogy, mint ismeretes, ezen két intézet mindegyike egy-egy teljesen befizett millióra rugó alaptőke és az Assicurazione Generali jól kipróbált ügynöki hálózata felett rendelkezik és azonkívül az anyaintézet szolid elvei szerint kormányoztatik, nevezett két társaság is azon kellemes helyzetben van, hogy biztosítási ágaiban a legmesszebbre terjedő biztosítékokat képesek nyújtani.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Gyógyfürdőmegnyitás.

Alólírott tisztelettel hozza a fürdőzni szerető n. é. közönség tudomására, miszerint az igen jó hírnévnek örvendő **ajnácskői gyógyfürdő**

vendéglője vasárnap, június hó 1-én nyílt meg ünnepélyesen.

A vendégek feltalálhatják ott a kényelem mellett a legjobb ételeket és italokat jutányos áron, pontos kiszolgálás mellett. — Megjegyzem még, hogy izraelita vendégeim részére egy teljesen elkülönített **izraelita konyhát** is tartok fenn. A fürdőhöz való könnyű juthatás czéljából a pályaudvartól minden vonat megérkeztekor saját fogatom fogja a vendégeket személyenként 40 kr-ért beszállítani.

Számos látogatásért esd

Winter Adolf,

a „Vadászkürt“ vendéglőse Rimaszombatban.

